

Op Moederdag, 9 mei, is het op de kop af zes maanden geleden dat het bericht verscheen dat de Belastingdienst en de NVVK in overleg waren met de schuldeisers om te komen tot gezamenlijke afspraken. Afspraken om de gedupeerden van de toeslagenaffaire, moeders en vaders, een schuldenvrije toekomst te bieden. Helaas kunnen veel gedupeerden ook deze Moederdag nog steeds niet schuldenvrij vieren met hun gezin.

Waar de NVVK normaal het 120-dagenmodel hanteert (binnen 120 dagen moet duidelijk worden of een schuldregeling mogelijk is), wordt die termijn juist bij deze groep flink overschreden. Nog steeds de onzekerheid of, hoe en wanneer er een schuldenoplossing komt.

Maar is dit raar? Nee. Zeker niet. Zoals de belastingdienst en de staatssecretaris in berichten herhaaldelijk aangeven, is het moeilijk om tot een afspraak te komen met alle schuldeisers. Ik zou het sterker willen uitdrukken: het is onmogelijk. En ik zal uitleggen waarom.

Voor een schuldenvrije oplossing via afspraken moeten alle schuldeisers instemmen. Dat betekent dat, als we een collectieve afspraak willen maken die voor alle gedupeerden zorgt voor een schuldenvrije toekomst, we eerst moeten weten wie alle schuldeisers zijn. Een aantal partijen zijn daarin makkelijk op te noemen: zorgverzekeraars, woning coöperaties, energieleveranciers, deurwaarders. De kans is groot dat die allemaal in een of meerdere dossiers van gedupeerden wel schuldeiser zijn. Die kunnen dus gevraagd te worden om in te stemmen met een voorstel wat geldt voor alle gedupeerden. Dat is al een moeilijke opgave: want daarvoor moeten echt al deze partijen akkoord gaan. Maar laten we positief blijven en ervan uitgaan dat deze partijen wel akkoord gaan.

Waarom is het dan toch onmogelijk? Dat komt omdat we simpelweg niet weten wie de schuldeisers zijn van alle gedupeerden. Dat zijn niet alleen de grote partijen, maar bijvoorbeeld ook de fysiotherapeut, dierenarts of fietsenmaker om de hoek. Of de loodgieter die gebeld is bij een acute lekkage, waarvoor geen geld was om deze te betalen. Of misschien bent u of ik wel schuldeiser van een van de vele gedupeerden. Ieder bedrijf, instantie of persoon, in binnen- of buitenland, kan schuldeiser zijn van een van de gedupeerden. Om tot een definitieve schuldenoplossing voor alle gedupeerden in een keer te komen, via afspraken met de schuldeisers, zullen dus alle bedrijven, instanties en personen ter wereld daar op voorhand mee in moeten stemmen. U ziet: dat is onmogelijk.

Door in te zien dat het een onmogelijke opgave is om het via afspraken met schuldeisers te regelen, kan er gewerkt worden aan een oplossing die wel mogelijk is. Wat zijn de mogelijkheden als een minnelijke regeling niet lukt? Dan staat de deur naar de Wsnp open, zoals ook de NVVK aangeeft. Laten we dus, nu de 120 dagen al ruimschoots verlopen zijn, de poort naar de Wsnp wagenwijd open zetten voor de gedupeerden. In januari verscheen er op de website van Schulinc al een uitgewerkt plan hoe dit kan. Nu de overheid heeft aangegeven de vorderingen in de Wsnp volledig over te nemen, hoeft een Wsnp niet lang te duren. Zelfs een Wsnp van slechts één dag is daarmee een mogelijkheid. Een schuldenwasstraat. Met als bijkomende voordeel dat er een echte schone lei is: voor alle schulden tot de start van de Wsnp. Ook als er later nog een schuld opduikt die vergeten was. En zelfs als het de gedupeerde niet lukt om een overzicht te maken van de schulden die er zijn. De gedupeerde wordt ontlast doordat de Wsnp-bewindvoerder de complete schuldenlijst opstelt. En ook voor de overheid scheelt het veel tijd: de controle van alle vorderingen door de Wsnp-bewindvoerder ontlast de overheid.

Ik wil niet terugkijken met verwijten, maar vooruit kijken met hoop. De hoop dat alle gedupeerden Vaderdag, 20 juni, wel schuldenvrij kunnen vieren met hun gezin. Zorgt u ervoor dat deze hoop werkelijkheid wordt met de schuldenwasstraat?

Bronnen:

<https://www.nvvk.nl/page/1439/2020/11/09/NVVK-geef-spijteuros-Belastingdienst-door-aan-gedupeerden>

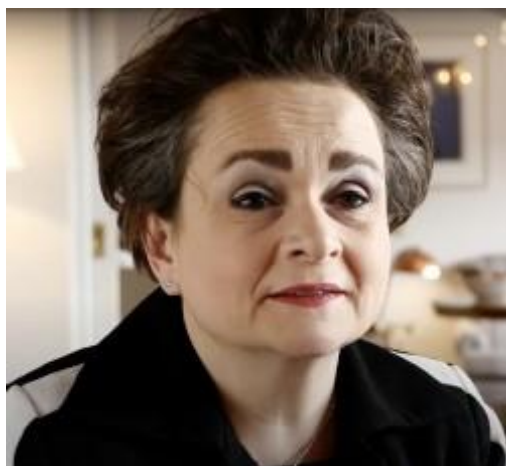
<https://www.nvvk.nl/ons-werkveld/minnelijke-schuldhelpverlening>

<https://www.schulinck.nl/sociaal-domein/schuldhelpverlening-nieuws-de-oplossing-voor-schulden-toeslagenaffaire>

NVVK: geef spijteuro's Belastingdienst door aan gedupeerden

9 november 2020

Het duurt te lang voordat de gedupeerden van de toeslagenaffaire horen of ze geld terugkrijgen. Daarom besloot de Belastingdienst tussentijds aan 9.000 gedupeerden vast 750 euro over te maken. Een extraatje voor de feestdagen, aldus de dienst. De NVVK roept haar leden op de uitkering niet weg te laten vloeien naar schuldeisers.

Het besluit van de Belastingdienst volgt op een kamerbrede oproep om de gedupeerden toch fijne feestdagen te geven. Staatssecretaris Van Huffelen: "Wij geven deze tegemoetkoming omdat we het uiterst vervelend vinden dat ouders lang moeten wachten op een beoordeling, zeker in het licht van de verwachting dat zij al sneller geholpen zouden worden."

"Volg de bedoeling van de wet"

Veel van de betrokken ouders hebben schulden. Dat kan als gevolg hebben dat de tegemoetkoming als sneeuw voor de zon verdwijnt. Beleidsadviseur Joeri Eijzenbach: "Volgens ons juridische kader moet alles boven het vrij te laten bedrag naar de schuldeisers. Dat laten we deze keer los. We roepen als NVVK onze leden op om de 'omgekeerde toets' toe te passen. Kijk naar de bedoeling van de wetgever en de Belastingdienst: het betreft hier compensatie voor het lange wachten. Met haar actie geeft de Belastingdienst gehoor aan de wens van de Tweede Kamer om iets te doen voor de gedupeerde ouders voor de feestdagen."

Maatwerk bieden

Met dit besluit komt de NVVK tegemoet aan een vraag die de staatssecretaris persoonlijk bij de NVVK neergelegd heeft. Zij heeft over de kwestie gezegd dat ze zelf "geen maatwerk (kan) bieden voor ouders in bijzondere omstandigheden, zoals we bij de integrale beoordeling bijvoorbeeld samen met de ouder in gesprek kunnen met een bewindvoerder of schuldeisers."

Eijzenbach: "Dat maatwerk bieden wij nu als branchevereniging. De NVVK pleit ervoor om dit bedrag niet af te dragen aan de gezamenlijke schuldeisers maar het buiten de boedel te houden. Uiteindelijk maken onze leden hierin samen met hun klant zelf een keuze. Wij roepen leden op om schuldeisers wel mee te nemen in hun overwegingen, om discussie achteraf te voorkomen."

Speciale loketten

Steeds meer gemeenten openen speciale loketten om deze grote groep gedupeerden maatwerk te kunnen bieden. Dat is positief, aldus Eijzenbach. “Wellicht dat deze betaling nog een extra impuls kan geven aan de aanmeldingen. Mede daarom is het wenselijk om de gang naar zo’n loket lonend te maken voor ouders die gedupeerd zijn in het verleden. Hulp vragen loont letterlijk op deze manier.”

Aandacht voor schuldeisers

Staatssecretaris Van Huffelen heeft aangegeven dat zij bij de compensatiebedragen zoveel mogelijk maatwerk wil bieden. Wanneer er sprake is van schuldeisers die een beroep doen op het binnengekomen bedrag, dan is de vraag hoe de verdeling plaats moet vinden. Eijzenbach: “Als de schuldeisers steeds buiten beeld worden gehouden, is het gevolg dat zij indirect een deel van de kosten van de toeslagenaffaire opgelegd krijgen. Naast de ouders ondervinden zij dan ook schade van de acties van de Belastingdienst. Dat is wat ons betreft niet de bedoeling.”

De NVVK overlegt daarom op dit moment met de Belastingdienst en schuldeisers om te komen tot gezamenlijke afspraken. Zodra daarover meer bekend is zullen we de leden daarover informeren.

Schulden duurzaam oplossen

Minnelijke schuldhulpverlening

Sinds 2012 is de gemeente volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verantwoordelijk voor schuldhulpverlening. Iemand met schulden kan zich melden bij de gemeente of bij de organisatie die schuldhulpverlening voor de gemeente uitvoert. De gemeente kan er ook door [vroegsignalering](#) achter komen dat iemand een betalingsachterstand heeft en hulp aanbieden.

De gemeente is ook verantwoordelijk voor [schuldhulpverlening voor ondernemers](#).

Snel naar:

- [Stabilisatiefase](#)
- [Schuldregelingsfase](#)
- [Wat doet de NVVK?](#)
- [Voor leden](#)

Stabilisatiefase

Aanmelding

De stabilisatiefase start met de aanmelding en eerste gesprek waarin een schuldhulpverlener beslist om de inwoner al dan niet toe te laten tot de schuldhulpverlening. Ook verzamelt de schuldhulpverlener informatie voor het vervolg: afhankelijk van de situatie de intake of een crisisinterventie.

Soms wordt duidelijk dat iemand met **informatie en advies** geldzaken zelf op orde kan krijgen en verder geen schuldhulpverlening nodig heeft.

Crisisinterventie

Bij een bedreigende situatie is er binnen 3 werkdagen na aanmelding een gesprek om de hulpvraag vast te stellen. Een crisisinterventie heeft tot doel een crisis af te wenden zodat daarna schuldhulpverlening mogelijk wordt.

Intake

Bij de intake onderzoekt de schuldhulpverlener of iemand zelfredzaam is en wat het probleem is om vervolgens een plan van aanpak te maken.

Het doel van deze fase is stabilisatie. Als dat nodig is vraagt de schuldhulpverlener daarvoor **beschermingsbewind** aan of zorgt voor **budgetbeheer** of **coaching**. Soms is ook **flankerende hulp** nodig, zie de [pagina Financiële begeleiding](#).

Sommige schuldeisers hebben een '[pauzeknop](#)' waar iemand met schulden een beroep op kan doen om incassoactiviteiten te stoppen. Bij schuldeisers waarmee een convenant is afgesloten kan de schuldhulpverlener vragen om opschorting van incassoactiviteiten. Verder neemt de schuldhulpverlener meestal nog geen initiatief om contact te zoeken met schuldeisers.

Schuldregelingsfase

In de schuldregelingsfase behartigt de schuldhulpverlener als tussenpersoon de belangen van iemand met schulden en schuldeisers. De schuldhulpverlener weegt die belangen zorgvuldig af, neemt daarbij de kosten van de regeling mee en bekijkt of iemand met schulden klaar is om via een schuldregeling uit de schulden te komen en te blijven.

Het moet binnen 120 dagen duidelijk worden of een schuldregeling mogelijk is. Daarom moeten mensen met schulden en schuldeisers zich houden aan strenge reactietermijnen. Afspraken in [convenanten](#) over een akkoord vooraf, [Collectief Schuldregelen](#) en gebruik van het [Schuldenknooppunt](#) helpen om sneller tot een schuldregeling te komen.

Afloscapaciteit en Vrij Te Laten Bedrag

De schuldhulpverlener berekent het Vrij Te Laten Bedrag (VTLB). Dat bedrag is voldoende om de vaste lasten te betalen en te leven op bijstandsniveau. Al voor het akkoord wordt uit het inkomen boven het VTLB afloscapaciteit gereserveerd. Eerder afgesproken betalingsregelingen vervallen nu.

Percentagevoorstel

De schuldhulpverlener doet de schuldeisers een percentagevoorstel tegen finale kwijting. Als alle schuldeisers dat accepteren krijgen ze drie jaar lang een percentage van de afloscapaciteit en schelden ze de rest van de schuld kwijt. Voor dit recht op een nieuwe start moet iemand met schulden zich wel 3 jaar maximaal inspannen om de schulden af te betalen.

Gelijkberechtiging

Alle schuldeisers worden op dezelfde manier behandeld, met uitzondering van schuldeisers met een wettelijke bevoorrechte positie. Die krijgen een dubbel percentage.

Schuldregeling

Er zijn twee soorten schuldregelingen. Bij schuldbemiddeling worden alle inkomsten boven het VTLB maandelijks gereserveerd en jaarlijks betaald. Eens per jaar worden de inkomsten opnieuw berekend. Het bedrag dat aan schuldeisers wordt betaald kan daardoor hoger of lager uitkomen.

Bij een schuldsanering verstrekt de gemeentelijke kredietbank een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen ineens het bedrag uitgekeerd waarmee ze akkoord zijn gegaan. Het percentage voor de schuldeisers ligt dan vast. Deze optie geeft mensen met schulden meer schuldenrust omdat ze nog maar met 1 schuldeiser te maken hebben: ze betalen het krediet in 36 maanden terug aan de gemeentelijke kredietbank.

Als schuldeisers niet akkoord gaan

Als niet alle schuldeisers het betalingsvoorstel van de schuldhulpverlenende organisatie accepteren, kan de schuldhulpverlener een dwangakkoord, voorlopige voorziening of moratorium aanvragen. Bij een dwangakkoord dwingt een gerechtelijke uitspraak schuldeisers na een onredelijke afwijzing alsnog mee te werken.

Iemand met schulden kan ook worden doorverwezen naar het wettelijke traject, de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). Dat kan meestal pas aangevraagd worden als een minnelijke regeling niet lukt.

Zo lang iemand geen uitzicht heeft op een schuldregeling kan **duurzame financiële dienstverlening** zorgen dat zijn financiële situatie stabiel blijft.

Nazorg

Nazorg moet voorkomen dat iemand opnieuw problematische schulden krijgt. Daarvoor informeert een schuldhulpverlener in het eerste jaar na het schuldhulpverleningstraject of inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn. Zo niet, dan verwijst de schuldhulpverlener door naar begeleiding, bijvoorbeeld door vrijwilligers of maatschappelijk werk.

Wat doet de NVVK?

- De NVVK formuleert kwaliteitseisen voor de dienstverlening en werkt samen met Schouder Eronder aan deskundigheidsbevordering.
- De NVVK werkt als partner van SchuldenlabNL aan innovaties in de schuldhulpverlening.
- Om meer mensen vroegtijdig toe te leiden naar schuldhulp werkt de NVVK samen met De Nederlandse Schuldhulproute (NSR).
- De NVVK zet zich in voor een goede aansluiting van minnelijke en wettelijke schuldhulpverlening.

22 januari 2021

Afgelopen maandag maakte staatssecretaris Alexandra van Huffelen bekend dat de overheidsschulden van gedupeerden van de toeslagenaffaire worden kwijtgescholden. De gedupeerden hebben echter in veel gevallen niet alleen overheidsschuldeisers, maar ook verschillende private schuldeisers. Daarom riep de staatssecretaris alle private schuldeisers van de gedupeerden op om ook kwijtschelding te verlenen. Zo kunnen de gedupeerden weer echt opnieuw beginnen.

Er is tot op de dag van vandaag nog geen enkele private schuldeiser die publiekelijk heeft aangegeven kwijtschelding te verlenen voor alle gedupeerden. De overheid is naarstig op zoek naar mogelijkheden om de gedupeerden toch een volledig schuldenvrije toekomst te bieden.

Wettelijke mogelijkheden voor snelle en duurzame schone lei

Jenny Vlemmings van Schulinck Schuldhulpverlening ziet hiervoor al een oplossing binnen de huidige wetgeving. Deze oplossing zorgt op korte termijn voor directe schuldenrust voor de gedupeerden:

- geen deurwaarders meer op de stoep
- geen huisuitzettingen of energieafsluitingen meer
- ook biedt deze oplossing een volledig schuldenvrije toekomst.

De oplossing

De oplossing ziet er als volgt uit:

1. Beperk verdere schade voor gedupeerden door een versnelde toelating tot de wettelijke schuldsaneringsregeling (Wsnp). In de Wsnp:
 - Komen per direct alle beslagen te vervallen (art. 301 lid 3 Fw)
 - Worden de schulden niet meer verhoogd met rente (art. 303 lid 1 Fw)
 - Zijn ontruiming en energieafsluiting voor de al bestaande schulden niet meer mogelijk (art. 304 en 305 Fw).
2. Gebruik de wettelijke mogelijkheden die er zijn om de gedupeerden de voordelen van de Wsnp te geven:
 - Laat de Wsnp kort duren (er is geen minimumtermijn)
 - Zorg ervoor dat de gedupeerden hun volledige inkomen mogen behouden.

Uitgebreide uitwerking in bijgevoegd artikel

In bijgevoegd artikel wordt deze oplossing uitgewerkt. Ook wordt nader toegelicht hoe de Wsnp zorgt voor een duurzame 'schone lei' voor de gedupeerden en welke mogelijkheden de inzet van de Wsnp biedt voor de overheid om de private schuldeisers te compenseren.

Tot slot wordt opgemerkt met welke gevolgen gedupeerden nog te maken kunnen krijgen nadat ze schuldenvrij zijn. Deze gevolgen gelden niet alleen bij oplossing van de schulden door inzet van de Wsnp, maar ook wanneer er een andere oplossing voor de schulden wordt gevonden.

[Artikel: Oplossing schulden toeslagenaffaire](#)

Meer opinies lezen over onder andere Schuldhulpverlening, Participatiewet, Jeugd en WMO? Klik dan [hier](#).

Bron: Schulinck

